

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2019/ SEURANTA 30.6.2019 OVK2

Toimiala: SIVISTYSTOIMIALA

Palvelualue: Toimialan hallinto ja yhteiset palvelut

Sopimuksen tarkoitus:

Tällä operatiivisella sopimuksella toimialajohtaja ja palvelutuotantoa edustava palvelualuejohtaja/yksikköjohtaja sopivat kasvatus- ja opetuslautakunnan ja kaupunginhallituksen välisen strategisen sopimuksen asettamien tavoitteiden mukaisesta palvelutoiminnan laajuudesta ja resursseista sekä toimista palvelutuotannon kehittämiseksi.

1 Lähtökohdat

1.1 Kuvaus toiminnasta

Sivistystoimialan yhteisen hallinnon toiminnan lähtökohtana on järjestää keskitetyt hallintopalvelut koko toimialan osalta. Yhteinen hallinto johtaa toimialan toimintaa, valvoo päätösten toimeenpanoa ja kehittää toimialan toimintaa ajan tarpeita vastaavaksi.

Sivistystoimialan yhteisiä palveluja ovat puolestaan sellaiset useita palvelualueita koskevat palvelut, joita ei ole tarkoituksenmukaista jakaa eri palvelualueille. Näihin kuuluvat projektit ja hankkeet, kuraattoritoiminta, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta ja varhaiskasvatuksen palveluohjaus. Myös yksityisten toimijoiden palvelutoiminnan ohjaus, neuvonta, toiminnan kehityksen seuranta ja valvonta tapahtuu tätä kautta.

Uusien ruokapalvelusopimusten myötä yhteisiin palveluihin kohdistuu myös ruokapalveluidenkustannukset usein sopimusten osalta.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Kaikkien toimialojen uudistunut hallinto tukee uutta kaupungin perustehtävää 2019 alkaen.

Oppilas- ja opiskelijahuollon palveluprosessien tarkastelu yhdessä hyvinvointitoimialan kanssa soten siirtymässä suunnitelman mukaan maakuntahallintoon vuonna 2021
Asia ei etene edellä kerrotulla aikataululla.

Opetus- ja kulttuuriministeriön digiloikan toteuttaminen aloitettiin 2017, toiminta vakiintuu 2019 syksystä alkaen ja hallinto tukee toimintaa kehittymään tuottamalla henkilöstölle koutusta ja muuta tukea palvelualueiden tarpeita vastaavaks

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan hallinnointi siirrettiin kokonaisuudessaan sekä hyvinvointitoimialalta että perusopetuksen palvelualueelta yhteisiin palveluihin vuoden 2018 alussa. Muutos koskee lähinnä erityisen tuen tarpeessa olevien lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa. Sivistystoimiala tuottaa jatkossa kyseisten lasten loma-aikojen toiminnan, mutta laskuttaa palvelusta hyvinvointitoimialaa. Iltapäivätoiminnan kysyntä on kasvanut. Lisäksi lähikouluperiaate lisää pienluokilla käyvien lasten määrää lähikouluissa, mikä vaikuttaa myös iltapäivätoiminnan henkilöstöresurssitarpeen lisääntymiseen.

Varhaiskasvatuksen osalta palvelujen kysyntä ei jatka yhtä voimakasta kasvua kuin edellisinä vuosina. Lähtökohtana palvelusetelitoiminnan osalta on se, että pidetään toiminnan laajuus vuoden 2018 tasossa. Palvelukapasiteetin laajeneminen on lähinnä tapahtunut viimeisten vuosien aikana yksityisten palveluntuottajien toimesta, koska kaupungin rakennushankkeet eivät ole edenneet suunnitellussa aikataulussa ja joitakin kunnallisia yksiköjä on jouduttu sulkemaan. Syksystä 2018 lähtien oman toiminnan kapasiteetin lisäys toteutuu valmistuvien yksiköiden ja rakennusvaiheessa olevien yksiköiden myötä. Varhaiskasvatuksen asiakasmakuissa on tapahtunut merkittäviä muutoksia. Muutokset vaikuttavat lapsikohtaisen palvelusetelin arvoon, mikä lisää merkittävästi menoja, jos palveluseteli halutaan pitää todellisena vaihtoehtona perheille. Vaihtoehto olisi, että muutoksia ei toteuteta ja asiakasmaksut muuttuvat huomattavasti suuremmiksi verrattuna kaupungin oman tuotannon asiakasmaksuihin.

Uusi varhaiskasvatuslaki on tullut voimaan 1.9.2018. Laki vaikuttaa henkilöstön kelpoisuuksiin. Laissa on määrätty siirtymäajasta, on todennäköistä, että muutos lisää palveluntuottajien henkilöstökustannuksia ja näin ollen se tulee vaikuttamaan palvelusetelin arvoon siirtymäajan kuluessa. Lisäksi varhaiskasvatukseen tullaan perustamaan valtakunnallinen tietovaranto, johon myös kaikki yksityiset tuottajat ovat velvollisia tuottamaan tietoa.

Palvelujen tarvetta kuvaavat tunnusluvut	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Yhteinen hallinto									
Palvelussuhteessa olevien henkilöiden määrä 13.4. tilanteessa	4396	4409	4387	4405	4322	4445			
Palvelussuhteiden määrä 13.4. tilanteessa	4647	4631	4698	4680	4485	4628			
Perusyksiköiden lukumäärä	140	134	130	131	131	131			
Kohdistettujen työpaikkahakemusten määrä	4548	4921	4293	4691	4516 (tammi-heinä)	3689 (tammi-kesä)			
Avointen työpaikkahakemusten määrä	4493	4789	4042	4772	1558 (tammi-heinä)	1729 (tammi-kesä)			
Tilinpäätöksen/talousarvion netto (1 000 €)*	279 142	279 829	289 332	288 240	298 228	308 188	316 627	319 825	323 119

*) 2014 – 2017 tilinpäätös, 2018 talousarvio, 2019 – 2022 käyttötalouden suunnitteluluvut

Yhteiset palvelut									
0-6 – vuotiaiden määrä (vuoden lopussa)*	11 957	12 074	12 065	11 930	11 875	11 840	11 867	11 852	11 907
Palveluseteli, päiväkodit	1 272	1 494	1 891	2 280	2 380	2 380	2 500	2 500	2 550
Palvelusetelit avoin toiminta	29	26	23	0	0	0	0	0	0
Kotihoidon tuki	2 155	2 207	2 104	1 840	1 800	1 750	1 700	1 700	1 700
Yksityisen hoidon tuki yhteensä	518	484	417	341	350	330	330	330	330
Hankittu esiopetus	154	153	193	208	220	220	190	200	200
7-8 -vuotiaat			3 198	3 233	3 166	3 127	3 114	3 168	3 223
Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta / kaupungin oma tuotanto	717	842	795	825	1 040	1 030	1 030	1 050	1 060
Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta / avustettu toiminta	996	993	1 034	1 153	1 270	1 270	1 260	1 280	1 290

* Luvut ovat kaupungin tietopankista

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Hallituskauden aikana on tapahtunut merkittäviä muutoksia erityisesti varhaiskasvatuksessa ja opetuksen digitalisoinnissa. Toimialan hallinto johtaa muutosprosessin läpiviemisen toimialalla sovittamalla ne kaupungin strategiaan.

Strategisena toimialan omana hankkeena on tarkoitus panostaa erityisesti perusopetuksen oppimisympäristöjen digitalisoimiseen. Kaikkien palvelualueiden oppimisympäristöjen digitalisoimisen etenemistä tuetaan myös hallinnosta käsin. Tukea toteuttaa IT-palvelut ja TOP-keskus pääasiassa. Perusopetusta koskeva päte-laiteprojekti päättyy vuoden 2019 lopussa.

Muita strategisia painopisteitä ovat:

- Toiminnanohjausjärjestelmien yhtenäistäminen.
- Tiedolla johtamisen kehittäminen.
- Hallinnon uudistaminen kaupungin perustehtävää tukevaksi.

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa keskeisenä tavoitteena on kehittää yhteistyötä perusopetuksen kanssa palveluntuottajasta riippumatta.

Toimialalla osallisuuden kokemuksen lisääminen, lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen sekä terveelliset elämäntavat ovat painopisteitä toiminnassa.

Varhaiskasvatuksen palveluohjauksessa varmistetaan yhteistyössä yksiköiden johtajien kanssa kunnallisten varhaiskasvatuspaikkojen tehokas täyttö, noudattaen annettuja ohjeita ja tehtyjä päätöksiä.

Yksityisen varhaiskasvatuksen toiminnan kehityksen ohjauksessa ja seurannassa painopiste on lapsen saaman tuen varmistamisessa. Edelleen jatketaan työtä varhaiskasvatussuunnitelman toteutumisen varmistamiseksi, samalla huomioidaan uusi lainsäädäntö. Jatketaan toimintavuonna 2019-2020 5-vuotiaiden osittain maksutonta varhaiskasvatus –kokeilua.

Valmistellaan toimialan yhteisen hallinnon ja yhteisten palveluiden kokoaminen yhdeksi palvelualueeksi, mikäli hallintouudistus toteutuu, vuoden 2020 alusta lukien. **Hallintouudistus toteutettu 1.8.2019 mennessä. Asia otetaan huomioon myös TAE 2020 valmistelussa. Tiloista vastaavat henkilöt siirretty Tilapalvelukeskukseen 1.4.2019.**

2 Taloudelliset tavoitteet

2.1 Määrärahat

1.000 €	TP 2017*)	TP 2018	TA 2019 muutoksin	Toteutunut 30.6.2019	Ennuste 31.12.2019
Tulot	4 173	2 654	3 710	4 168	3 475
Menot	49 699	16 659	20 928	9 607	19 821
Netto	-45 526	-14 005	-17 218	-5 439	-16 346
Muutos, %					

*) Organisaatiomuutoksesta johtuen TP 2017 ei vertailukelpoinen

3 Resurssien käyttö

3.1 Työvoiman käyttö

	TP 2017*)	TP 2018	TA 2019 muutoksin	Toteutunut 30.6.2019	Ennuste 31.12.2019
Htv	145,3		155	160,7	
Palkat ja palkkiot, 1.000 €	6 663	5 463	6 292	3 146	6 258
Sijaistus, %	32,1 %		25%	14%	
Sairauspoissaolo, %	2,6 %		3%	2,5%	

*) Organisaatiomuutoksesta johtuen TP 2017 ei vertailukelpoinen

4 Toiminnalliset tavoitteet

4.1 Operatiiviset tavoitteet

Strategisesta sopimuksesta johdetut

Strategisen sopimuksen tavoite (viite)	Strategisen linjauksen tunnus/ alataavoite	Palvelualueen tavoite	TA 2019 mittari	Toteutunut 30.6.2019	Ennuste 31.12.2019	Mittarin seuranta- väli	Vastuuyksikkö
Uusien digitaalisten toimintaympäristöjen omaksuminen	2.2.2.	Päätelaiteratkaisun ja hankintojen toteuttaminen yhdessä IT-palvelujen kanssa. Henkilöstön osaamisen kehittäminen koulutuksen ja muun tuen avulla.	Laitehankinnat toteutuneet, koulutusprosessit käynnissä	Laitehankinnat toteutuneet, koulutusprosessit käynnissä	Laitehankinnat toteutuneet, koulutusprosessit käynnissä	Kerran vuodessa	TOP-keskus ja IT-palvelut
Ehkäisevä työ osaksi asiakastyötä; kuraattoripalvelut	2.1.2.	Oppilas- ja opiskelijahuollon palveluprosessien tarkastelu yhdessä hyvinvointitoimialan kanssa soten siirtyessä maakuntahallintoon vuonna 2020	Toteutunut	Ei tehty, koska siirto ei toteudu lähivuosina.	Ei tehty, koska siirto ei toteudu lähivuosina.	Kerran vuodessa	Eriyispalvelup äällikkö

Muut

Tavoitteen peruste (=mistä tavoite on johdettu, esim. ohjelma tai normi)	Palvelualueen tavoite	TA 2019 mittari	Toteutunut 30.6.2019	Ennuste 31.12.2019	Mittarin seuranta- väli	Vastuuyksikkö
Tiedolla johtamisen edistäminen	Tietovarastoon saadaan riittävät tiedot raportointiin ja johtamisen sekä päätöksenteon tueksi	Toteutunut ja käytössä	Toteutunut ja käytössä	Toteutunut ja käytössä	Kerran vuodessa	Toimialajohtaja, hallinnon päälliköt, tietopalvelu-asiantuntija
Kansainvälistymistä tuetaan (2.2.4.)	Koulujen toiminnan tukeminen, ulkoisen rahoituksen hakeminen toiminnan tueksi	Toteutuu osana kehittämistoimintaa, seurataan rahoituksen toteutumista	Toteutuu osana kehittämis-toimintaa, seurataan rahoituksen toteutumista	Toteutuu osana kehittämis-toimintaa, seurataan rahoituksen toteutumista	Osavuosi-katsausten yhteydes-sä	Kansainvälisten asioiden päällikkö
Primuksen käytön laajentaminen varhaiskasvatukseen (toiminnanohjausjärjestelmä)	Selvitetään varhaiskasvatuksen mahdollisuus siirtyä käyttämään samaa tietojärjestelmää perusopetuksen kanssa ja tietojärjestelmän toteuttaminen järjestelmän toimittajan kanssa yhteistyössä	Selvitys tehty ja tulosten perusteella tehty toimintasuunnitelma			Kerran vuodessa	Hallintopäällikkö
Toiminnan kehittämisen tukeminen	Kehittämismallin käytön juurruttaminen, ulkoisen rahoituksen hakeminen	Kehittämismalli on käytössä, ulkoisella rahoituksella toteutettava kehittämistoimion lisääntynyt	Kehittämismalli on käytössä, ulkoisella rahoituksella toteutettava kehittämis-toimion lisääntynyt	Kehittämismalli on käytössä, ulkoisella rahoituksella toteutettava kehittämis-toimion lisääntynyt	Osavuosi-katsausten yhteydes-sä	Kehittämispäällikkö ja salkkupäälliköt
YHTEISET PALVELUT						
Lasten ja perheiden hyvinvointia tuetaan laadukkaalla varhaiskasvatuksella Smart and Wise Turku - Palvelujen ohjaus ja digitaaliset palvelut	Palveluohjauksen toiminta on asiakaslähtöistä ja tehokasta. Palveluohjaus antaa huoltajille monikanavaisesti tietoa varhaiskasvatuspalveluista,	Varhaiskasvatusta tarjotaan perheille lähipalveluna. Sähköisten järjestelmien parempi ja laajempi hyödyntäminen osana Turun kaupungin laajempaa sähköisten palvelujen kehittämistä ja osallistuminen	Lähipalvelu- eriaate toteutuu erittäin hyvin. Tietojärjestelmien osalta asia ei ole	Lähipalvelu- eriaate toteutuu erittäin hyvin. Tietojärjestelmien osalta asia ei ole	Kerran vuodessa	Yhteiset palvelut - palveluohjaus

	<p>jotta huoltajilla on riittävästi tietoa palveluista kun he tekevät päätökset koskien lapsensa palvelua.</p> <p>Palveluohjauksessa omalta osaltaan varmistamaan ja seurataan kunnallisten paikkojen tehokasta täyttöä.</p> <p>Kaupungin omien päiväkotien täyttöastetavoitteesta huolimatta perheille tarjotaan ensisijaisesti lähipalvelua eikä kaupungin omien päiväkotien täyttöastetavoitteet mene tämän periaatteen edelle.</p> <p>Aamu- ja iltapäivätoiminnan sähköisten asiakaspalveluprosessien kehittäminen</p> <p>Palvelusetelin laajentaminen yksityiseen perhepäivähoitoon</p>	<p>yhteispalvelupisteen toteuttamiseen</p> <p>Täyttöaste kunnallisissa päiväkodeissa on mahdollisimman korkea lukuun ottamatta kesäkuukausia</p> <p>Toteutetaan lähipalveluperiaatetta resurssit huomioiden</p> <p>Sähköisten järjestelmien parempi ja laajempi hyödyntäminen</p> <p>Palveluseteli on käytössä myös perhepäivähoidossa vuoden loppuun mennessä.</p>	<p>edennyt. Varhaiskasvatus on osallistunut yhteispalvelun suunnitteluun.</p> <p>Perhepäivähoidon osalta palvelusetelin sääntökirja on hyväksytty.</p>	<p>edennyt. Varhaiskasvatus on osallistunut yhteispalvelun suunnitteluun.</p> <p>Valmius ottaa käyttöön vuoden 2020 ensimmäisellä vuosipuoliskolla.</p>		
Luodaan puitteet hyvinvoinnille laaja-alaisella yhteistyöllä	Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa liikutaan kaksi tuntia päivässä	Henkilöstön suorittama arvointi liikunnan määrästä lukuvuosittain	Toteutui	Toteutuu	Kerran vuodessa	Yhteiset palvelut – aamu- ja iltapäivätoiminta
Hyvän elämän Turku luodaan ottamalla aktiivisuus elämäntavaksi	Terveyden edistäminen terveellisen ruokavalion myötä – mukana kaikki toimijat	Ravitsemissuosituksen toteutuminen ja kouluterveyskyselyn tulokset	Kiinnitetty huomiota	Aamu- ja iltapäivätoiminnan välipalat tuotetaan pääsääntöisesti kaupungin tilaamana, jolloin suositusten toteutuminen varmentuu	Kerran vuodessa	Koko toimiala

Varhaiskasvatuslaki 540/2018	Uuden varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman toteutumisen varmistaminen yksityisessä palvelutuotannossa	Vuosittain auditoitu 20 % toimintayksiköistä Toimintavuoden lopussa toteutettava itsearviointi toimintayksiköissä ja perhepäivähoidossa	Suunnitelmat toteutuvat, kehittämisessä painopisteenä varhaiserityiskasvatus	Toteutuu	Kerran vuodessa	Yhteiset palvelut Varhaiskasvatus
	Kehitetään yksityisen palvelutuotannon lakisääteistä ohjausta, neuvontaa ja valvontaa toteuttamalla auditointimallia		Ei toteudu	Organisaatio muutoksen myötä suunnitellaan uusi toimintamalli	kerran vuodessa	Yhteiset palvelut Varhaiskasvatus ja aamu- ja iltapäivätoiminta
	Valvontaviranomaisten yhteistyön kehittäminen – kaupunki ja avi	Syyskuussa 2018 voimaan tuleen varhaiskasvatuslain vaatimukset valvontaan liityen on huomioitu toimintaperiaatteissa	Järjestetty yhteistyötapaaminen	Säännölliset tapaamiset toteutuvat	6 kk	Yhteiset palvelut
Turun seudulla monipuoliset sivistyspalvelut saadaan esteettömästi kaikkien ulottuville Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle	Iltapäivätoiminta tarjoaa kaikille tasa-arvoiset vapaa-ajanviettomahdollisuudet koulupäivän jälkeen.	Hyvinvointitoimialta siirtyneiden palvelujen järjestäminen on toteutettu suunnitelmien mukaisesti Lapsille suoritettava kysely	Toteutuu. Kyselyä ei ole tehty		kerran vuodessa	Yhteiset palvelut – aamu- ja iltapäivätoiminta
	Osallistuminen 2013 ja 2014 syntyneiden lasten osittain maksutonta varhaiskasvatusta kokeiluun	Vaikutusten arvioinnin toteuttaminen osana valtakunnallista arviointia	Osallistuttu	Osallistuttu	kerran vuodessa	Yhteiset palvelut
Lisätietoja:						

4.2 Projektit

Hanke	Projekti	Budjetti	Hyötytavoite/ (business case)	Yleinen tilannekuva	Tilanneyhteenveto
Sito/Kansainvälisyys					Hanke pitää sisällään 13 kv-projektia, joita toteutetaan kaikilla siton palvelualueilla. Tavoitteen strategisen sopimuksne mukaisesti opetus- ja ohjaushenkilöstön sekä oppilaiden ja opettajien kansainvälistymisen tulemine ja globaalikasvatuksen tukeminen.
Sito/Nuorisotakuu					Hankkeeseen kuuluu iso joukko projekteja ja se etenee suunnitelmien mukaan. Nuorisotakuun edistyminen Nuorisotakuu 2017-vision mukaan arvioidaan syksyn aikana.Nuorisotakuu 2017 -vision toteutuminen on arvioitu. Kevään 2018 aikana suunnitellaan uutta visiota.2019 projektin toteutusta jatketaan osana kaupungin syrjäytymisen ehkäisy ohjelmaa.
Sito/STEAM Turku					Hanke on lähtenyt liikkeelle suunnitelmien mukaan ja etenee suunnitelmien mukaisesti. Raportointi ohjausryhmälle syyskuussa 2019.
Sito/STEAM Turku	Tulevaisuuden älykkäät oppimisympäristöt				4.6.2019 Hanke etenee aikataulussa. Keväällä 2019 tehtiin ensimmäiset kokeilupalveluhankintoina toteutetut kokeilut. Rahoittaja on tehnyt huomattavia tiukennuksia kokeilupalveluhankintojen toteuttamiseen, hankkeen toimintasuunnitelman toteuttamiseen ja hankkeen viestintään. Syksyllä 2019 haetaan jatkoaikaa ja valmistellaan budjettiin muutoshakemus. 11.1.2019 Hanke etenee kehittämisympäristöissä aikataulussa. Syksyn 2018 aikana tehtiin ensimmäinen kokeilupalveluhankinta -kierros. Rahoittaja tarkensi ohjeistustaan hankkeen toimintaan liittyen ja pieniä muutoksia kokeilujen arviointiin ja raportointiin tehdään tämän perusteella. Tutkimusten ja yritysvalmennusten kilpailuttaminen siirtyi keväälle 2019. 16.10. päivitetty toteuma 2. maksatuskauden toteuman mukaiseksi ja talous -välilehdelle päivitetyn hankesuunnitelman mukaiset rahoitusosuudet15.6. Hanke eteen aikataulussa ja rekrytoinnit palvelualueilla on saatu tehtyä. Budjettimuutoshakemus rahoittajalle tehtiin keväällä 2018. Uusi budjetti mahdollistaa aiempaa helpommin tilapäisen hankehenkilöstön rekrytoinnin lyhytkestoiseen työhön ja vastikkeelliset kokeilut kehittämisympäristöissä. Syksyllä 2018 hankkeen

Hanke	Projekti	Budjetti	Hyötytavoite/ (business case)	Yleinen tilannekuva	Tilanneyhteenveto
					tutkimusosio, yritysvalmennukset (molemmat palvelujen os- toissa) ja vastikkeelliset kokeilut starttaavat.
Sito/Tieto- ja viestintäteknologian opetus- ja ohjauskäytön kehittäminen	Open väylät				Koulutukset käynnissä. Koulutuksista on toteutettu jo 551/616 kpv. Kouluttajakuluista ennakoitua suurempi osa on kirjautunut palvelujen ostoihin eikä henkilöstökustannuksiin (verokortilla las- kuttaneiden kouluttajien määrä on ollut oletettua pienempi), joka vuoksi on toimitettu muutosanomus Opetushallitukselle (menolajien muutos budjetin sisällä) ja anottu 3kk jatkoaikaa (30.3.2020 asti), koska kokonaisuudessaan rahoitusta on vielä hy- vin jäljellä. Muutospäätöstä ei ole vielä saatu.

6 Tunnusluvut

6.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tyyppi	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Toteutunut 30.6.2019	Ennuste 31.12.2019	Seuranta- väli
YHTEINEN HALLINTO							
Digitaalisuuden edistyminen kasvatuksessa ja opetuksessa (OPEKA-mittari)	L/V			2,5			kerran vuodessa
YHTEISET PALVELUT							
Kehittämisen tueksi saatu ulkoinen rahoitus €/omarahoitus%	S/P	1 906 162€/24,5%			2 913 320 € / 30%		puolivuosittain
Kuraattoripalvelujen käyttö asiakkaat/kuraattorit (1 kur./780 opp. OHL:n ohje)	S/P	perusop 1 /817 opp TAI 1/1110 opisk Lukiot 1/3818 opisk		2 kuraattoria lisää			puolivuosittain

Tunnusluvun tyyppi: V= Volyyymi; L/V=Laatu/vaikuttavuus; S/P=Saatavuus/peittävyys; T/T=Tuottavuus/taloudellisuus